

конкурентних переваг вітчизняного підприємництва, підвищення ефективності виробництва за рахунок вертикальної та горизонтальної інтеграції окремих галузей і підприємств, впровадження новітніх технологій та на цій основі – забезпечення сталого розвитку всієї економіки країни на шляху її повноправного входження у світовий господарський простір.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горблюк Р. Узагальнення світового досвіду розвитку транскордонних кластерів / Р. Горблюк, В. Демченко, І. Пелещак // Розробка регіональної стратегії формування та підтримки розвитку транскордонних кластерів [Текст] : звіт НДР / наук. кер. д.е.н., проф. Н. Мікула. – № держреєстрації 0106U013076. – Львів : [б. в.], 2011. – 166 с.
2. Державна регіональна політика України: особливості та стратегічні пріоритети [Текст] : монографія / за ред. З. С. Варналія. – К. : НІСД, 2010. – С. 563–602.
3. Збірник матеріалів про діяльність міжнародної науково-технічної програми EUREKA в Україні та в Європі [Текст]. – К. : Науковий світ, 2010. – 20 с.
4. Ковальова Ю. М. Проблеми на шляху розвитку і реалізації кластерного підходу в Україні / Ю. М. Ковальова, Н. В. Алишева // Наука й економіка [Текст]. – 2011. – № 3 (11). – С. 212.
5. Рекомендації щодо впровадження нових форм транскордонного співробітництва / Кол. авторів за ред. д.е.н., проф. Мікули Н.А. / НАН України. Ін-т регіональних досліджень– Львів, 2013. – 150 с.
6. Carpathian Incarrier Network. Founder Document // Deed of Foundation – The Carpathian Incarrier Network [Electronic resource] / Carpathian Borderregion Economic Development Association – Zemplen Euroregion (Satoraljaiuhely, 19th November 2004). – 5 s. – Access mode : http://www.zrva.hu/klaszter_ua.html.

ОЛЬГА-МАРІЯ МОКРІЙ

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Лизун М. В.

МОЛОДІЖНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЇХ МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Ефективне функціонування управлінського механізму в демократичній державі передбачає рівноцінну та рівноправну участь усіх категорій громадян у державотворчих процесах. Молодіжні громадські організації є не тільки виразниками молодіжної ініціативи, але й активними захисниками прав і свобод молоді.

Дослідженню державної молодіжної політики були присвячені роботи вітчизняних науковців М. Головатого, В. Головенька, М. Перепелиці,

В. Головенька, О. Корнієвського, В. Куліка, М. Пашкова, О. Старинця, В. Якушика, М. Пірен, В. Ребкала, С. Телешуна.

Останні тенденції розвитку державної молодіжної сфери в Україні визначають молодіжні організації рівноправними партнерами держави у формуванні та здійсненні молодіжної політики. Аналізуючи молодіжну політику, слід констатувати, що це – складна, багатогранна система відносин, у якій можна виділити відносно самостійні структурні елементи: сукупність ідей, концепцій, принципів, функцій, пріоритетів, основних напрямів, стратегію і тактику соціального розвитку молоді; відносини між молоддю та іншими суб'єктами соціально-політичного процесу, що відбувається з приводу формування та реалізації молодіжної політики (політична соціалізація молоді); політичні й управлінські рішення, що приймаються компетентними владними органами в контексті молодіжної політики.

Формування і реалізація молодіжної політики в Україні базується на таких принципах [1]:

1. *Принцип участі.* Суб'єктом розробки і реалізації молодіжної політики є, перш за все, самі молоді громадяни, їх об'єднання, організації. Відповідно до світової практики держава у співпраці з ними сповідує так званий принцип субсидарності, тобто надає кошти не в порядку державного меценатства, а як учасникам державно значимої діяльності щодо розвитку потенціалу молодого покоління.

2. *Принцип рівності та доступності.* Цей принцип визнає права та обов'язки всіх молодих людей щодо рівних можливостей та рівного розподілу послуг та ресурсів. Молодь має право на рівний доступ до відповідних та необхідних програм та послуг незалежно від статі, місця проживання, соціального, культурного, економічного чинників.

3. *Принцип гарантій.* Відповідно до нього держава надає всім молодим громадянам мінімум державних соціальних послуг, які стосуються освіти, виховання, духовного і фізичного розвитку, професійної підготовки і працевлаштування. Подальший розвиток особи, її самореалізація стимулюється різними способами, в тому числі кредитуванням, системою раціональних пільг, визначенням і заохоченням кращих і кращої діяльності.

4. *Принцип соціальної компенсації.* У даному випадку йдеться про правовий та соціальний захист саме тих молодих людей, які за власним соціальним статусом та станом здоров'я самі не спроможні про себе подбати (діти з неповних чи багатодітних сімей, сироти, молоді інваліди тощо). Цей принцип націлений на активну державну підтримку молодіжних інновацій, здійснення програм і проектів, які реалізуються в першу чергу силами самої молоді.

5. *Принцип пріоритету.* В ході здійснення молодіжної політики стимулюються і підтримуються, в першу чергу, ті молодіжні проекти, програми, ініціативи, які сприяють розв'язанню найпекучіших проблем молоді.

6. *Принцип спадкоємності.* Державна молодіжна політика не може залежати від організаційних перемін у системі управління державою, приходу чи відходу тих чи інших політичних діячів, посадових осіб органів державної

влади. Прийняті стратегічні напрями державної молодіжної політики не повинні переглядатися частіше ніж раз у 10–15 років. Доля нації, країни не може бути предметом кон'юнктурних інтересів і дій.

Сьогодні в Україні функціонує поки що небагато міжнародних організацій пов'язаних із залученням та підтримкою молодого покоління. Передусім вони переслідують одне завдання – залучення молоді до європейської інтеграції шляхом виховання української молоді на демократичних цінностях та ідеалах, а також співпраця з державою у встановленні пріоритетів міжнародної політики України. Доцільним у сучасних умовах для України є цілі міжнародних молодіжних організацій, що стосуються формування позитивного іміджу України за кордоном шляхом адекватного представництва країни під час міжнародних заходів. Найбільш ефективними такими молодіжними об'єднаннями в Україні є наступні: «AIESEC в Україні» (осередки у всіх великих містах), «Youth In Action (Молодь в дії)» (осередки в найбільших містах), «Європейський молодіжний парламент – Україна» (м. Київ), «Асоціація студентів Європи – Дніпропетровськ» (м. Дніпропетровськ), «Таланти третього тисячоліття» (м. Харків), Міжнародна Організація «Громадянська Ініціатива» (м. Київ) [2].

Українські молодіжні організації також приєднуються до міжнародних організацій, рухів тощо. До таких організацій належать наступні [2]:

1. Всеукраїнська асоціація молодіжного співробітництва «Альтернатива – В» (член AEVSO – Альянс європейських волонтерських організацій до якого також входять ICYE (Міжнародна організація молодіжних культурних обмінів) та CCIVS (Координаційний комітет з питань міжнародного волонтерства).

2. МГО Соціалістичний Конгрес Молоді – IUSY (Міжнародна спілка соціалістичних організацій).

3. ВМГО «Всеукраїнська молодіжна хостел асоціація» є членом Міжнародної Федерації Молодіжних Хостелів.

4. МГО Ліберальне Молодіжне Об'єднання є членом IFLRY (Міжнародна Федерація ліберальної молоді).

5. Асоціація молодіжних організацій України «Спектр» – Асоціація є членом EFYSO (Європейська федерація молодіжних сервісних організацій, що об'єднує МГО з таких країн як Австрія, Данія, Франція, Німеччина, Велика Британія, Ірландія, Польща та Україна).

6. МГО «Християнсько-Демократична молодь України» є членом YERP (молодіжна організація європейської народної партії).

AIESEC є однією з найвідоміших міжнародних молодіжних організацій, членом якої є Україна. До організації приймають студентів та молодих фахівців, які протягом роботи в організації стають керівниками, спікерами на національних та міжнародних конференціях. Випускник організації після проходження навчання отримує теоретичні та практичні знання по проектному менеджменту, переймає досвід роботи в різних проектах та управлінні командою. AIESEC об'єднує 86 тисяч молодих людей в 124 країнах світу та співпрацює із більше ніж 2400 університетами. Більше 30 000 людей щорічно отримують лідерський досвід, працюючи в ролі керівника проектною командою

або відділення AIESEC в своєму місті, а також приймаючи участь в міжнародній програмі стажувань. AIESEC в Україні існує в 21 місті.

Вагомий вплив на розвиток міжнародного співробітництва молодіжних організацій відіграє програма ЄС “Молодь в дії”. Дана програма надає можливості міжнародної співпраці для молоді країн Європи, у тому числі й України. За підтримки Програми “Молодь в дії” молоді люди з України у співпраці з партнерами з інших країн можуть брати участь у молодіжних обмінах та міжнародній волонтерській діяльності. Молодіжні лідери, працівники організацій та інституцій, які працюють з молоддю, мають можливість підвищувати свій професійний рівень на тренінгах та інших заходах, спрямованих на налагодження партнерства, підвищення якості реалізованих проектів та поглиблення своїх знань у різних сферах молодіжної роботи. Програма “Молодь в дії” має на меті: сприяти активному громадянству молоді загалом і європейському громадянству зокрема; розвивати солідарність і толерантність між молодими людьми, особливо для зміцнення соціального зв'язку в Європейському Союзі; посилювати взаєморозуміння між молодими людьми з різних країн; сприяти розвитку якісних систем підтримки молодіжної діяльності і життєздатності громадських організацій у молодіжній сфері; поширювати європейську співпрацю у молодіжній сфері [3].

Отже, з кожним роком стають все більш різноманітними напрями діяльності громадських організацій молоді (вплив на систему законодавства, Європейська інтеграція), зростає їх кількість. Переважна більшість молодіжних організацій діє на місцевому рівні, а тому вони можуть реально впливати на органи влади у письмовому вигляді і в практичному (безпосередня діяльність на покращення стану місцевості). Незважаючи на всі перешкоди, молодіжні організації за підтримки органів центральної та місцевої влади організаційно зміцнюються, розширюються, перетворюючись у невід'ємну складову структур самоорганізації українського суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Половинець А. М. Молодіжні громадські організації: критерії класифікації [Електронний ресурс] / А. М. Половинець. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e_journals/dutp/2010_2/txts/10pamokk.pdf.

2. Гузенко І. М. Становлення і розвиток державної молодіжної політики в Україні [Електронний ресурс] / І. М. Гузенко. – Режим доступу до ресурсу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vnv/2009_11/50-62.pdf.

3. Фіщук А. Проблеми розвитку сучасного молодіжного руху [Електронний ресурс] / А. Фіщук. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/Monitor/november08/18.htm>.